

УДК 347.97/.99:34.06/.08:351.741(477)

Олександра Романівна ДМИТРІВ,

*студентка 1 курсу навчально-наукового інституту № 3
Національної академії внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Володимир Олексійович ЗАРОСИЛО,

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри управління безпекою,
правоохоронної та антикорупційної діяльності
навчально-наукового інституту права ім. Володимира Великого
Міжнародної академії управління персоналом*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Як свідчать окремі дослідження правоохоронна діяльність в державі здійснюється через певний механізм, який включає в себе нормативний, інституційний та функціональний компоненти. До нормативного компоненту відносяться Закони України, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерств, накази керівників правоохоронних органів, а також постанови і рішення органів місцевої влади.

Конкретно до нормативних документів, які визначають правоохоронну діяльність можна віднести закони України «Про Національну поліцію», «Про Службу безпеки України», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів» та ряд інших.

До інституційного компоненту відносять суб'єкти правоохоронної діяльності тобто правоохоронні органи. До правоохоронних органів відносять суди, прокуратуру, Національну поліцію, Службу безпеки України, Державну фіскальну службу, Національне антикорупційне бюро, органи Міністерства юстиції України та органи інших міністерств і відомств, які здійснюють правоохоронну діяльність.

Щодо функціонального компоненту правоохоронної діяльності то він включає в себе відносини, що складаються при здійсненні діяльності правоохоронних органів, які спрямовані на охорону прав і свобод людини. Слід зазначити, що згадані правовідносини відрізняються від інших видів правовідносин і включають в себе наступні напрями:

- формування правових норм, тобто прийняття законів та інших нормативних актів, які спрямовані на охорону прав і свобод громадян;
- дотримання громадянами встановлених правових норм (відносини правомірної поведінки);
- порушення окремими громадянами встановлених правових норм і відносини, які виникають під час цього порушення та реакції правоохоронних органів на порушення;
- покарання за порушення встановлених правоохоронних органів та відносини, які виникають під час застосування форм і методів покарання
- проведення певних заходів, які спрямовані на профілактику правопорушень.

Окремо визначаються напрями власне правоохоронної діяльності. До таких напрямів відносять

- роз'яснення законодавства з метою профілактики правопорушень;
- запобігання правопорушенням з використанням різних форм і методів;
- виявлення та фіксація правопорушень;
- припинення правопорушень з застосуванням примусу чи без його застосування;
- розкриття вчинених правопорушень (злочинів) та встановлення осіб, які їх вчинили;
- розслідування злочинів, віднесених до компетенції правоохоронного органу;
- притягнення порушників до відповідальності через суд чи інші квазісудові органи;
- утримання осіб, які вчинили правопорушення ізольовано з метою недопущення вчинення ними повторних правопорушень.

Правоохоронна діяльність реалізується кожним конкретним правоохоронним органом у сфері його компетенції. Компетенція правоохоронних органів визначається на підставі законів та інших нормативних актів про його діяльність і законодавчо закріплюється завданнями, які покладені на окремий правоохоронний орган. Для прикладу Служба безпеки України працює у сфері забезпечення

державної безпеки та охорони прав громадян від посягань з боку іноземних спеціальних служб, а також охорони державного ладу та територіальної цілісності держави [1].

Щодо правоохоронної діяльності то можна сформулювати її ознаки, які, включають наступні аспекти:

- правоохоронна діяльність здійснюється комплексно з метою охорони всього комплексу прав і свобод фізичних і юридичних осіб від будь-яких посягань, тобто від правопорушень та злочинів;

- зазначена діяльність спрямована перш за все на профілактику і запобігання правопорушенням та злочинам;

- види правоохоронної діяльності визначаються законодавством України і правоохоронні органи можуть здійснювати тільки той вид правоохоронної діяльності, який входить до їхньої компетенції;

- діяльність правоохоронних органів з забезпечення охорони прав і свобод фізичних та юридичних осіб може здійснюватися тільки з чітким дотриманням встановлених процедур, а порушення процедур може тягнути за собою юридичну відповідальність;

- згадана діяльність передбачає можливість використання передбачених законом заходів переконання, примусу, покарання та стягнення;

- правоохоронні органи при здійсненні правоохоронної діяльності можуть використовувати необхідні та дозволені законом матеріальні, технічні та інші засоби;

- форми правоохоронної діяльності в певних випадках також визначаються законом або підзаконними нормативними актами.

Таким чином можна сформулювати визначення правоохоронної діяльності як діяльності уповноважених державою органів, яка спрямована на комплексний захист прав і свобод фізичних та юридичних осіб від будь-яких посягань. Дана діяльність здійснюється тільки у встановлених законом для кожного правоохоронного органу формах, з дотриманням встановленої процедури і може передбачати використання методів переконання, примусу, покарання та стягнення.

Список бібліографічних посилань

1. Опришко І. В., Сидорчук Л. А. Система правоохоронних органів України : навч.-метод. посіб. Київ : КНЕУ, 2013. 243 с.

Одержано 13.10.2017

УДК 343.791(477)

Ярослав Олегович ЗАКОМОРНИЙ,

курсант 4 курсу факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Олексій Олександрович ДЕРЕВЯГІН,

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

**ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СПІВРОБІТНИЦТВА
З ОПЕРАТИВНИМИ КОНТАКТАМИ**

З моменту перших згадок про агентурні прийоми роботи в Старому Завіті, сотні тисяч людей щорічно залучається до співпраці з поліцією в якості добровільних помічників правоохоронних і спеціальних служб або в якості штатних працівників, що забезпечують розвідувальні, контррозвідувальні та розшукові функції.

Загальновідомо, що оперативні працівники сучасної Національної поліції отримують інформацію, яка становить оперативний інтерес з метою протидії злочинності з різних джерел, зокрема з одного із найпоширенішого джерела оперативної інформації, а саме від оперативних контактів. Проте мало хто замислювався звідки пішла історія цієї категорії негласного апарату, його роль, походження та становлення в сучасних правоохоронних органах. Автор має намір розкрити історичний аспект походження оперативного контакту та його місце в сучасній правоохоронній структурі.

Отже, історія становлення оперативних контактів розпочалася досить давно, про них було відомо ще з самої Біблії в якій говориться про те, що Мойсей послав кількох своїх прибічників (дванадцять спостерігачів) в землю Ханаан,

© Закоморний Я. О., 2017